Laborarator 9 – Probabilități și Statistică Matematică

ESTIMAREA ARIILOR SI A VOLUMELOR

Aria discului unitate este π . Acoperim discul cu un patrat de dimensiuni 2 pe 2 si estimam numarul π folosind 10000, 50000 si 100000 valori uniforme aleatoare. Comparam apoi rezultatele cu valoarea cunoscuta a lui $\pi = 3.14159265358...$ Discul unitate este inlcus un $[-1,1]\times[-1,1]$.

Urmatoarea functie estimeaza π utilizand N numere aleatoare.

```
disc area = function(N)
{ N_C = 0;
for(i in 1:N) {
    x = runif(1, -1, 1);
    y = runif(1, -1, 1);
    if(x*x + y*y <= 1)
        N_C = N_C + 1;
}
return(4*N C/N); }
}</pre>
```

Daca am estimat o valoare α_{actual} prin metoda Monte Carlo si obtinem α_{MC} , putem masura eroarea facuta (aceea de a folosi α_{MC} in loc de α_{actual}) in cel putin doua moduri:

- Eroarea absoluta: $\varepsilon_{abs} = |\alpha_{MC} \alpha_{actual}|$.
- Eroarea relativa: $\varepsilon_{rel} = \frac{|\alpha_{MC} \alpha_{actual}|}{|\alpha_{actual}|}$. Aceasta avaloare poate fi scrisa si procentual, obtinand eroarea procentuala: $\varepsilon_{per} = \varepsilon_{rel} \cdot 100\%$.

Aplicatii:

- 1. Estimati volumul sferei unitate (care este $4\pi/3$) folosind esantioane de numere aleatoare de dimensuni diferite.
- 2. Estimati aria urmatoarei elipse (care este 2π) $E = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + 4y^2 \le 4\}$.

INTEGRAREA MONTE CARLO

1. Estimati valoarea urmatoarei integrale folosind 20000 si apoi 50000 de valori aleatoare uniforme (determinati 30 astfel de aproximari pentru fiecare din cele doua dimensiuni si calculati cate o medie si cate o deviatie standard).

$$\int_0^{10} e^{-u^2/2} \ du.$$

Urmatoarea functie ofera o estimare pentru un esantion de dimensiune N:

```
MC integration = function(N) { sum = 0; for(i in 1:N) { u = runif(1, 0, 10); sum = sum + exp(-u*u/2; } return(10*sum/N); }
```

Putem calcula o medie pentru k = 30 astfel de aproximari si deviatia standard corespunzatoare folosind urmatoarea functie.

```
MC_integr_average= function(k, N) {
for(i in 1:k)
estimates[i] = MC_integration(N);
print(mean(estimates));
print(sd(estimates)); }
```

In urma executiei acestei functii obtinem:

```
> MC_integr_average(30, 20000)
[1] 1.249768
[1] 0.02327472
> MC integr average(30, 50000)
[1] 1.253072
[1] 0.01373724
```

2. Estimati valoarea urmatoarei integrale folosind 20000 si apoi 50000 de valori aleatoare uniforme (determinati 30 astfel de aproximari pentru fiecare din cele doua dimensiuni si calculati cate o medie si cate o deviatie standard), utilizand metoda MC ımbunatatita, anume cu distributia exponentiala ($\lambda = 1$)

```
\int_0^\infty e^{-u^2} du. (Valoarea exacta acestei integrale este \sqrt{\pi/2} \approx 0.8862269)
```

Mai ıntai, urmatoarea functie ofera o estimare pentru un esantion de dimensiune N

```
MC_improved_integration = function(N) {
  sum = 0;
  for(i in 1:N) {
    u = rexp(1, 1);
    sum = sum + exp(-u*u)/exp(-u); }
  return(sum/N); }
```

Putem calcula o medie pentru k = 30 astfel de aproximari si deviatia standard corespunzatoare folosind urmatoarea functie.

```
MC_imprvd_integr_average= function(k, N) {
  for(i in 1:k)
  estimates[i] = MC_improved_integration(N);
  print(mean(estimates));
  print(sd(estimates)); }
```

In urma executiei acestei functii obtinem

```
> MC_imprvd_integr_average(30, 20000)
[1] 0.8858024
[1] 0.002743676

> MC_imprvd_integr_average(30, 50000)
[1] 0.8861285
[1] 0.00213069
```

Aplicatii:

1. Estimati valoarile urmatoarelor integrale si comparati rezultatul cu valorile exacte (daca sunt date):

(a)
$$\int_0^{\pi} \cos^2 x \, dx = \pi/2$$

(b)
$$\int_0^3 e^x dx = 19.08554$$

2. Estimati valoarile urmatoarelor integrale si comparati rezultatul cu valorile exacte si calculati erorile absolute si relative corespunzatoare

(a)
$$\int_0^{+\infty} \frac{dx}{x^2 + 1} = \pi/2$$

(b)
$$\int_{2}^{+\infty} \frac{dx}{x^2 - 1} = ln2/2$$

3. Estimati valoarea urmatoarei integrale utilizand metoda MC ımbunatatita, cu distributia exponentiala ($\lambda = 1, N = 40000$)

$$\int_0^{+\infty} e^{-u^2/2} = \sqrt{\pi/2}.$$

Comparati rezultatul cu valoarea exacta si calculati erorile absolute si relative corespunzatoare. Determinati apoi 30 astfel de aproximari si calculati o medie si o deviatie standard.